

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XX. Piorum variis donis & anathematis Lindae Marianae religio, jam olim,
& nunc illustrata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

medii, quàm vel sperare unquam, etiam à Galbano suo veteres, Plinio lib. 2. 4. cap. 50. teste potuerint. Hoc nimirum verè erat, & nunc est, ad Græcorum sensum, *in umbra nutrir* (a) melius utique, quàm vel

— *Parnassia Laurus*

Parva sub ingenti matris se subicit umbra (b) vel ipsi Jovi Chaoniae Silvæ Quercus, dum à Rheo editus esset, umbraculo fuerit, ideo què Jovi deinceps sacrata ac dicata Callimacho authore fuerit. Hic denique multo æquius, quàm apud Platanum, Academicorum Mediolanensium symbolum, lemma adicias, *obumbrat, & recreat* (c)

CAPUT XX.

Variis piorum donis & Anathematis, Linda Mariana religio jam olim, & nunc illustrata.

NON desunt plurimi, qui Tiliæ Marianæ (multo quàm fuerit, vel esse unquam potuerit Xerxi Platanus, augustiori ac diviniori) Torques, armillas, & id genus, ex argento, auro, gemmisque donaria, quæ coram spectari possunt, dent, dedicent, ac consecrent. Neque dubium est, quin anterioribus seculis, quibus Linda Mariana floruit, multò etiam plurimò ac locupletiora fuerint, quæ hæreticus furor, excisâ Lindâ immani sacrilegio abstulit. Si qui tamen mortalium dicere ex animo cum Principe Apostolorum (d) possunt: *Argentum & aurum non est mihi; possunt cum eodem adjicere: Quod autem habeo, hoc tibi do.* Quod quidem, si non voce, certè opere ipso pronun-

(a) *οὐκ ἀλλοτρίως*. (b) *Georg. 2.* (c) *Athen. Kircherus Tomo 2. Oedipi classe 1. cap. 2.* (d) *Act. 3. 6.*

nuntiant, quotquot locum lacrum indies frequen-
tant: non ignari illius, quod Theodoretus lib. 8. de
curand. Græc. affect. scriptum reliquit: *Gratissimè ac-
cipit eorum Dominus, quali acunq, sint dona; nec exigua aut
vilia dedignatur; quippe, qui ea proferentis facultate meti-
tur.* Alii igitur pauperē illam (a) viduam, *æra minuta in
gazophylacium mittentem* imitari, unum, aut plures ter-
uncios offerunt; ditioribus interim non tam pro fa-
cultate, quàm pro voluntate, paulò liberaliùs agenti-
bus. Alii plerumque cereos, candelarum, vel corolla-
rum in morem effictos, offerunt; ut vel in candelis
accensis, inflammatarum in Deum ac Deiparam stu-
dium; vel in corollis, devota se Deo Deiparæque ca-
pita esse profiteantur. Alii grandiores cereos, totius
alicujus familiæ, vel vici, vel oppidi nomine succen-
dunt; ut vel acceptorum à Deo per Deiparam bene-
ficiorum memoriam & gratitudinem, vel minimè
dubiam impetrandorum spem fiduciamque testen-
tur. Alii fittas de cera artuum variorum, hominum-
que insuper integrorum, vel etjam animantium æ-
diumvé effigies appendunt; ut, quæ jam accepissent,
quævé etjamnum poscerent ac sperarent, à Deo
Deiparæque beneficia, recognoscant. Neque alius
eorum sensus est, qui de argento varios humani cor-
poris artus, vel votivas, & arte, ad elegantiam pieta-
temque exactas tabellas; vel de ebore, pariové lapi-
de, Christi; vel Deiparæ Imagines faberrimè effictas,
vel etjam fufas ex auro, argento, atque ære statuas ef-
figiesvé dedicant. Quas quidem inter statuas, princi-
pem locum occupat, duos propè cubitos longa, &
ex arg.

(a) Marci 12.

ex argento egregiè laborata Deiparæ statua ; quam
 M. DC. LIV. anno R. P. Jacobus Marquard Societatis
 Jesu) primùm Sigismundo III. Regi, deinde ipsius
 Tiliæ Serenissimæ Annæ Catharinæ Constantiæ,
 Philippo Wilhelmo Duci Neoburgico Rhenique
 Palatino nuptæ, à sacris Confessionibus) de piorum
 eleëmofynis curatam, ipse jam ætate gravior attulit
 Deiparam, uti diximus, statua refert, Puerum Jesum
 sinistro brachio, dextrâ verò manu, sceptrum ge-
 stantem; & tanquam cæli terræque Reginam, caput
 diademate inaurato, quali & Filius coronatus est,
 præcinctam. Insistit quadratæ ex ebena sedi, tan-
 quam suppedaneo; quod argenteis suo loco floribus,
 ad artem elegantiamque factis, & inter atrum ebena
 colorem nitidissimè gratissimeq; candicantibus, pul-
 cherrimè ornatum est. Ne quid porrò, ad majesta-
 tem aut decorem operi deesset, quâ curâ, quâ precio
 succurrit Patris Jacobi Germanus frater, Perillustris
 & Admodum Reverendus Dominus Georgius
 Marquard, Custos & Canonicus Varmiensis; ut hoc
 ipso anno, statuæ argentei undique radii, quemad-
 modum & capiti jam aliàs diademate cincto, stellæ
 duodecim, diadematis instar, in orbem recurrentes,
 adderentur. Idem ipse Custos ac Canonicus Varmi-
 ensis, cum eodem fere tempore, annuam, pro more,
 pietateque suâ ad locum sacrum peregrinationem
 abiret, Christi de Cruce pendentis, & Deiparæ ac
 Joannis Apostoli juxta Crucem adstantium sigilla,
 ex ebore faberrimè sculpta, nuper Sigismundo Regi
 indelictis habita, Deiparæ Lindensi dedicavit. Pro-
 ximum locum statua itidem Deiparæ ex ebore facta

& r

& radiis argenteis auro illiris cincta, uti & alia ex patrio lapide, pretio & magnitudine longè inferiores quippe, quæ pedem geometricum longitudine vix superent; sed ab arte & sculptoris manu longè superiores. Utraque à R. P. Andrea Klinger Societatis Jesu, cum Serenissimo Joanni Alberto, Poloniae & Sueciae Principi, ac S. R. E. Cardinali à sacro esse Tribunali (uti nuper fuit Serenissimo Carolo Ferdinando, Poloniae itidem ac Sueciae Principi, Plorensi ac Uratislaviensi Episcopo) jam antè dedicata. Longam esset, ac perdifficile, singula aliorum donaria per censere, nedum pro merito exornare; aliqua tamen, suis praesertim locis, praeterire nefas fuerit. Si enim Fridericus Fornerus ea, quæ D. Virgini Weyerensi donata sunt, paulò fusiùs deducit; si Turfellinus quovis seorsim libro, quid de summorum Pontificum aliorumque tum Ecclesiastici tum civilis ordinis Principum liberalitate, Lauretanæ Domui accesserit, accuratè, ut sanè par erat, percenset: ne nobis quidem praeterenda erant quàm plurima, nisi vel operis brevitatis aliud posceret; vel quædam suis memoranda locis superessent; vel denique eorum, qui donantium nomina haud satis diligenter in album redegerunt, oscitantia, nos etiam currentes retardaret. Quædam tamen praeteriri minimè debet. Quod à Joanne Lamshefft, Oecono primùm, deinde etiam Canonico Varmiensis curatum ac dicatum, in omnium versatur oculis, sacra videlicet, Divinae Eucharistiae Theca, ac divinum veri *Salomonis ferculum*, Monstrantiam vulgo appellant. Ex argento, suis partibus inaurato opus est, artis juxta ac majestatis plenum,

num,

num, & ad ulus DEI, nobiscum in terra commoran-
tis, quoddam quasi Tabernaculum, non incommo-
dum Epigramma operi hujusmodi additum:

*Vni, ter immenso, Desideriorum Pelago;
Ad ostium Misericordiarum Virginem
Eucharisticon deposuit
Ioannes Lamsheffe Can. Oecon. Varmien.*

1648.

Ab eodem quoque est tum ex solido argento
Thuribulum præclari operis; tum Calix argenteus
auro illitus, à pondere juxta & ab arte, paucis com-
parandus: cui infra pedem Inscriptio addita:

*DEO, Trino & Vni, summo rerum Creatori,
Magna Matri, & Virgini, Domina Clementissima
Ac sacello sacra Tiliadicto, ejusdem nomini consecrat
Calicem hunc, unà cum Patena,
Offert, dedicat, & consecrat,
Ioannes Lamsheffe, Can. & Oecon. Varmiensis,
Anno M.DC.XLIV.*

Cæterùm plurimi sunt, qui vel paria prioribus do-
na afferunt, vel, si id non possint, vario tamen religio-
nis cultu, ac supplicantium ritu, interna pertolvant
animorum suorum vota; quæ quidem, uti prioribus
illis sunt, & esse debent, augustiora, ita & nunc, & (si
prioribus olim seculis (quid enim nunc rituum
cæremoniarum, quod illis non vigerit temporibus
Catholica usurpat religio?) nemo dubitat fuisse
frequentata. De quibus jam sigillatim restat disse-
rendum, sumpto à peregrinationibus exordio.

CAPIT